

12.12.2024

121/10.02.03/2023
Puotilan metroaseman
alueen asemakaavan
muutos**Vastaanottaja**Helsingin kaupunki, kirjaamo
helsinki.kirjaamo@hel.fi**Viite**Lausuntopyyntöne 08.11.2024
Kymp/ HEL 2021-012201**Lausunto Puotilan metroaseman alueen asemakaavan muutoksesta**

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee nykytilanteessa pääosin rakentamatonta Puotilan metroaseman aluetta, joka sijaitsee Puotilan ja Puotinharjun osa-alueiden rajalla molemmin puolin Itäväylää.

Kaavaratkaisu mahdollistaa jo vuosikymmeniä väliaikaiskäytössä olleen ja sijainniltaan poikkeuksellisen keskeisen alueen kehittämisen metroom kytkeytyväksi, urbaaniksi asumisen ja palveluiden keskittymäksi. Alueen rakentaminen kuroo yhteen Puotilan, Puotinharjun ja Vartioharjun asuinalueita ja luo erityisesti idästä saavuttaessa kaupunkikuvallisen portin kehittyvälle Itäkeskuksen keskusta-alueelle. Tavoitteena on kehittää aluetta voimassa olevan yleiskaavan (2016) sekä Itäkeskuksen ja sen ympäristön suunnitteluperiaatteiden (2022) mukaisesti tehokkaasti rakennettuna, asuntovaltaisena, mutta samalla toiminnoiltaan sekoittuneena keskusta-alueena, jonka ytimessä rakennusten pohjakerrokset liiketiloineen avautuvat kävelypainotteiseen ympäristöön. Tavoitteena on parantaa alueen kävely- ja pyöräily-yhteyksiä ja muuttaa metron lippuhallien ympäristöt viihtyisiksi ja aktiivisiksi kaupunkitiloiksi. Katutilojen mitoituksessa varaudutaan mahdolliseen Itäkeskuksesta itään liikennöivään pikaraitiotiehen. Itäväylä muutetaan kaavamuutosalueen kohdalla asemakaavallisesti kauttakulku- tai sisääntulotiestä kaduksi.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että yhdyskuntarakenne joukkoliikenteen solmukohdassa tiivistyy ja pitkään keskeneräisenä olleen alueen ilme muuttuu voimakkaasti nykyistä keskustamaisemmaksi. Alueen toteuttaminen laajentaa kahden metroaseman väliin sijoittuvaa seudullisesti tärkeää keskusta-aluetta. Näkymät kaukomaisemassa muuttuvat tavanomaista korkeampien rakennusten toteutuessa. Uuden rakentamisen lomaan toteutettavat julkiset ulkotilat ja kivijalkakerrosten palvelut lisäävät alueen aktiivisuutta ja viihtyisyyttä. Itäväylän rajaaminen rakennuksilla vähentää meluhaittoja ympäröiville alueille.

12.12.2024

121/10.02.03/2023
Puotilan metroaseman
alueen asemakaavan
muutos

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu kannanottonaan seuraavaa:

On järkevää sijoittaa uutta ja tehostaa olemassa olevaa maankäyttöä joukkoliikenteen runkoverkon varrella erityisesti metroaseman ympäristössä. Tällöin mahdollistetaan mahdollisimman monelle asukkaalle kestävien liikkumismuotojen helppo ja vaivaton käyttö. Nyt Puotilan metroaseman ympärille tehty kaavaluonnosehdotus noudattaa pitkälti tätä periaatetta. Lisäksi uudisrakentaminen tukee osaltaan Itäkeskuksen alueen muodostumista itäisen Helsingin keskustaksi sekä nivoo Puotilan ja Puotinharjun alueita kaupunkirakenteellisesti yhteen.

Tavoite tuottaa alueen kävely- ja pyöräily-yhteyksistä viihtyisiä ja aktiivisia kaupunkitiloja edistää paikan muodostumista potentiaalisesti vaihtopaikaksi eri liikennemuotojen välillä. Kaava-alueelle tuotava auto- ja pyöräpysäköinti sekä kaupunkipyöräasema mahdollistaa etenkin idän suunnasta tuleville luontevan paikan jatkaa matkaa Helsingin keskustan suuntaan metrolla. Liityntäpaikkojen lisäksi vaihtovastusta pienentää ja vaihtamiseen houkuttelee kävely-yhteyksien viihtyvyys ja sujuvuus.

HSL on kaavan OAS-vaiheen lausunut huomion alueen tiheästä ja hieman epäselvästä pysäkkiverkosta ja tarpeesta tarkastella pysäkkisijainteja tarkemmin. Tämä tarkastelu tulisikin tehdä yhteistyössä HSL:n kanssa ennen lopullisen kaavan hyväksymistä. Tarkastelussa tulisi huomioida mitä Itäkeskuksen alueella on maankäytön osalta suunniteltu ja tapahtumassa ja ottaa tarkasteltavaksi sekä Vanhanlinnantie että Turunlinnantie kokonaisuudessaan. Näin voidaan optimoida pysäkkien sijainnit ja vaihtopaikat huomioiden mahdollisimman laajasti olemassa olevat ja tulevat tarpeet. Pysäkkisijainteja tarkastellessa tulisi huomioida koko Turunlinnantien osuus Itäkeskuksen terminaalista alkaen sekä koko Vanhanlinnantie. Molemmista kaduista on muodostumassa itäisen Helsingin keskuksen pääkatu, ja pysäkkitarkastelulla voitaisiin tukea tätä kehitystä.

Kaava-alueen asukaspysäköinti ja liityntäpysäköinti keskitetään kahteen parkkitaloon. Pohjoisemman rakennuksen (kortteli 45246) kohdalla kuitenkin ajoyhteys on joukkoliikenteen toimivuuden kannalta asetettu hieman huonoon paikkaan. Kaavassa osoitettu viitteellinen kohta on suoraan Itäkeskuksen terminaalin suunnan pysäkkiä vastapäätä ja lisäksi ajoyhteyden vieressä on huoltopaikka. HSL esittää, että viitteellistä ajoyhteyttä ei sijoitettaisi bussipysäkin kannalta kyseiseen paikkaan vaan pyrittäisiin saada se mahtumaan Arhontien risteuksen kohdalle. Tällöin parkkihallin tuottama autoliikenne keskittyisi kaikki yhteen risteykseen eikä loisi Vanhanlinnantielle uutta joukkoliikenteen toimivuutta heikentävää risteyskohtaa.

12.12.2024

121/10.02.03/2023
Puotilan metroaseman
alueen asemakaavan
muutos

Alueen rakentamisen aikana on erityistä huomiota kiinnitettävä siihen, ettei metron liikennöinnille aiheudu liikennekatkoa tai muuta vastaavaa haittaa ja että nykyinen vaihtoyhteys metroon on käytettävissä ja sujuva.

Lisätietoja lausunnosta antaa Liikennesuunnittelija Petri Huhtanen.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Vesa Silfver
vs. toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 13.12.2024. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.